

31
6-4-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. Έρωτ. Μουσ. 131/1970

Α!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Συν. 1969/20-2-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)..... Πιχὴ.....
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας Μυτιλήνης
Νομοῦ Λέσβου.....

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Γεώργιος
Ἰακώβου... ἐπάγγελμα διδάσκαλος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Πιχὴ - Μυτιλήνης.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... τρία.....

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Μαρῖνος... Καρδατος..
.....
ἡλικία... 54.... γραμματικαὶ γνώσεις... ἀφράματος..
.....
..... τόπος καταγωγῆς Πιχὴ.....

β) Πατρις... Παχυντῶν... Γεωργίου... Πιχὴ... ἀφράματος...

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Διὰ ἑπὶ πρὸν προωρίζεται ἑλαιόκτῳματα
ἀραιοφυτέμῃνα... Βοσκάτομαι ὑπὸρχαν... ἄλλοι.....

Ἐπὶρχον αὐτὰ χωριστὰ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; ... ὑπὸρχαν... χωρίζεται.....

2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἑλλήνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Εἰς φυσικὰ πρόσωπα.....

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; Κατὰ τὸν γάμον τῶν δευτέρων δίδει ὡς προίκα ἐν ἑ-
ρὸς ἑν μέρος κρατῶ μέχρι θανάτου ἀδιανέμειται.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

... Εἰς ἀμφοτέρας

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Ναί

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ὡς ἄτομα

ἢ καὶ ἡμερησίως εἰς ἐργάται

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) : Εργάται Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

Προσέχοντα ἐν τῇ γεωργίᾳ καὶ ἐν τῇ τεχνικῇ

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) : Εἰς χρήμα

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερησίῳ εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; Εργάται ἐν τῇ γεωργίᾳ καὶ ἐν τῇ τεχνικῇ. Ἀλλ' ἐπὶ τῇ γεωργίᾳ ἐκτάως μικρὰν, ὡς τε ἐργάται ἐξ ἄλλων μικρὰν δὲ ἐχρεῖσθοντο.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

..... Ὁχι

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

... Δὲν ἐξέφευγον ἐκ τοῦ χωρίου

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

..... Ὁχι

- δ'. 1) Πώς ελιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;...

.....Μ.ε. ζωϊκὴν.. κόπρον.. βοῶν.. κυρίως.. ἄλλως
αἰγοπροβάτων.....

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ..Μετα.. τὸν... β... Παγκόσμιον.. πόλεμον...

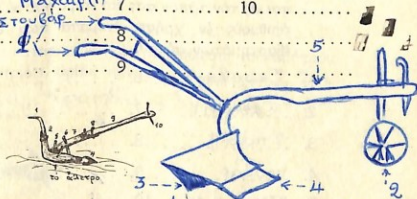
- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ..Τ.σ. σιδηροῦν.. ἄροτρον
ἐμφανίσθη μετὰ τὸν... β... Παγκόσμιον.. πόλεμον...

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον αὐτὸ ἢ ἀπὸ τοῦ ἐγένετο ἢ προμήθεια αὐτοῦ; ..Μονόφτερο.. κατ'οἶκον.. (τοπικὴν)...

ΔΙΦΤΕΡΟΝ? Ἐχρησιμοποιεῖται εἰς.. τὰ εὐλακῆ-
ματα.. διὰ τὴν.. ξηρὰν.. γῆν.. ὑπαρχόντων.. ἀγρῶν.. Τὸ
ἐπιμελιδύοντο ἐκ τῶν.. ἐμπορίων.. ἑ. Βόλου καὶ τοῦ Αμερικανικοῦ.
Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκαστοῦ τύπου ^{νικο}
σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Ἐχειρ(ν) 4. Μαχαίρ(ν) 7..... 10.....
2. Ρ. ἔγχυλο 5. Στουλέρ 8.....
3. Φτερό 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ..Δεν.. χρησιμοποιεῖται.
3) Μηχανὴ θερισμοῦ "Οχι.....

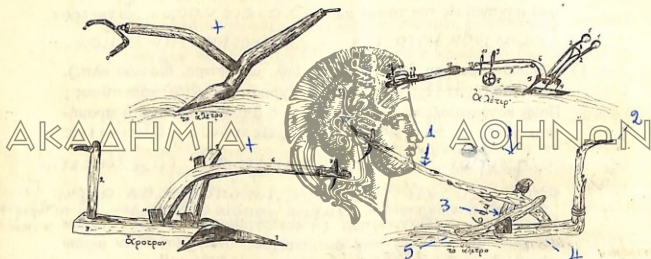
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....⁷¹Ο.χι.....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ⁷¹Ο.χι.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

...Εἰδικευμένος...χωρ.ικος.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ υπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Σκουβάρι.....6.11.

2. Ἐξείρη(η).....7.12.

3. Σπάθμι.....8.13.

4. Πουδάρ.....9.14.

5. Ντεμπίρ⁷¹ νι.....10.15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) **Τὸ ὕνι.** Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων· δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχθυογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Τὸ ἐνὶ... ἦτο... μιᾶς... μορφῆς... διὰ... τὴν... ἀρετρίαν... ὅλων...
τῶν... εἰδῶν... τῶν... χωραφῶν... Δὲν... ἐπὶ... ἔχουσιν... ἑκάστη...
τεκμήριον... Τὸ... χρῆμα... πρὸς... μένος... ἐνὶ... εἶναι... τοῦ...
ἐχέματος... τῶν... εἰδῶν...

- 5) Ποιον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου.....

[illegible]

- 6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ;

ἢ το... ἀποτέραν... τῶν εἰδῶν...

- 7) Ἔργαλεια διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀριδί, ἀρνάρι, ξυλοφαΐ κλπ.). Σκεπάρι, πριόνι, ἀριδί, ἀρνάρι, ξυλοφάι.....

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... Βόες καὶ ἄλλα...

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν;... Καὶ δύο καὶ ἓν (ἵππος).....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
... Διὰ τοὺς βόας καὶ.....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λουῖρα, ζεῦλες, πιζεῦλια κλπ.). ... Εἰς εἶνα εὐδεργίου καὶ βοῦδ' ἀκαρο...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας... U.....

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λουῖρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... χαλκός.....

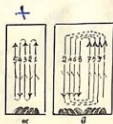
12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου; Ἀπὸ 1958.....

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; Οἱ βόες καὶ οἱ ἵπποι μὲ χαμοῦλια (λαμάρια).....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὅς τὸ σχεδιάγραμμα (α) Σήμερον δὲ καλλιεργοῦνται δημητριακά.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσοδράδες κ.λ.π.) ; ἢ σπορὰ ἐγένετο ἐν λωρίδιαι... ταῖς λαχόμεναις κ.σπορίαις...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; με αὐλακιάν ; ἢ με αὐλάκιαν...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιητῇ αἶροτρον ; ἢ σκαπάνη... χρησιμοποιεῖται. ἐμπληρωματικῶς. διὰ τὰ μέρη παύ. δὲν ὀργώνονται...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὴν ὕνι : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ... ἢ πλαγίως ...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Εἰς τὰ πρῶτα ὀργώματα καὶ κῆκωται καὶ εὐτε δυνάτερο τῶν ἑπομένων καλλούρι.*.....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Ἐγίνοντο δύο ὀργώματα. Τὰ πρῶτα ἀπὸ Μαιῶν μέχρι Ἀρκεύετου καὶ ἐλέγζτο κῆκωται. Τὸ δυνάτερο τὰ Φθινόπωρον καὶ ἐλέγζτο καλλούρι.*.....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Κηπευτικά διὰ ἐφελύχοντε

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρ ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Συνήδως 2.....

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχήν;..... *Δύο*.....

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;..... *Ναύ*.....

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὄνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

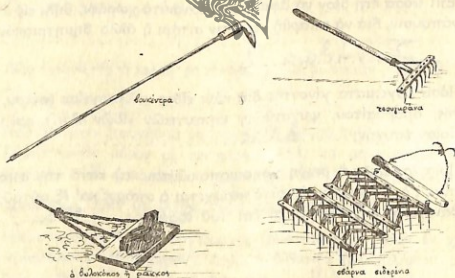
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐκ ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; Μ.ε.τ.ρ. ἀπειρώτα.ν.

ἄκρον. τῶ. ἀκέντρα. τὰ ὅποιον. εἶναι. τῶ. οὐχ. ματα. φέρει. ὑποδεχία. καὶ. τῶ. οὐ. ἀστειται.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); Κατὰ. τῶ. ἀνέκωρα. ἀχ.ι. Καντα. τῶ. σπαράν. νά.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Ἡ σκαφή. τῶν. μερῶν. ποῦ. δὲν. ἔχουν. ὀργωθῇ. ν.ε.τ.ρ. κατὰ. τῶ. ἀνέκωρα. ἀχ.ι. (κατὰ. τῶ. ἀνέκωρα. ἀχ.ι.)

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχθυογράφημα ἢ φωτογραφίαν) 4). Τὰς 11
διατ. π. φέρει π. αὐτὴν δι. ὀφρύνονται... 5). Τὰς 12... δια
τὸ σκάλισμα τοῦ ἄγρου... 6). τὰ κατωτέρω
σχέδια.

- 6) Ποία πρόσωπα βοηθούν τον ζευγολάτην (ή ζευγάν)εις τὸ ὄργωμα καὶ πᾶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν
- Ἐκτὸς δὲ 20 κομμάτια... ἐργάται... Μ.τ. πλάτα
σπάειν... τοὺς χονδρὰς... λους...

Ἐν ἰδιῳ. Ὁ κομῆσται. ἐρχεται. Μετὰ ταῦτα
ἐπαύει. τοῖς χαίρει. ἔλθουσιν.....

- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργούντο (ἢ καλλιεργούνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. Τὰ καλλιεργούμενα χωράφια πρὸς τὰ αὐτὰ ἔσδα τὰ καλλιεργούμενα καὶ τῶν δημοτικῶν.....

...τα αυτα... κατα τα αυτα εργαζομαι...
...και των δημοτιων...

- 8) Ποια χωράφια ἐκαλλιερгоῦντο (ἢ καλλιερгоῦνται) διὰ τροφῆς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ..Τὰ ..διὰ ..παύ.
..ἐκαλλιερгоῦνται καὶ διὰ τὰ δημητριακά.

ἔκαστος ἐρχοῦνται καὶ διὰ τὰ διημετρίαινα.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς)
καὶ ἄλλως.
Δὲν ἐκαλλιεργοῦντο

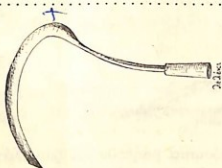
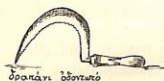
Διευ. Ευαγγελισφόρου.....

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ... Μὲ τὰ δρε-
πάνι... ὅς τὸ κατωτέρω εἰς τὸ μέσον...
σχῆμα.....

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. Ε.ν. εἶδα.
δρεπανιοῦ... ἐχρησίσθηται... τὸ ἀκαφὲρ δέν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΔΕΛΕΓΑΤΟΥ ΔΟΧΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
 ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). δρεπάνι

κλαδευτήρι.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). ἦ. π. ε.
ὁμαλὴ.....

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ἦ. τ. ε.
κυλινδρική. ξυλιν. ὁ σιδηροῦς σκελετός...
λέγεται. δρεπάνι. ἀν. ὑπαρχ. ἄλλη ὀνομασία.

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) ἁ. εὐδραυρχοῦ τοῦ χωρικοῦ.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) Ὁ.χι... Τότε γίνεται μὲν καὶ τὸ τῶν περιστερῶν ἀτροφικῶν φωνῶν.....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σίτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ... 30 - 40 ἑκατοστά.....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται),.....

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα προσώπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; ... Οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα, τὰ δράγματα λέγεται κατ' ἐξοχὴν ἢ χαμοῦτζατ.....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὅμοι ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ... ἕκαστον δράγμα χωριστὰ ὁ θεριστὴς κόβει καὶ ἀποθέτει τὰ δράγματα εἰς θύραν.....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκυλιές.

...δεμάτια...ἢ...ἐξέματα...

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποίον ; "Ἄνδρες...καὶ
γυναῖκες...ἐπαγγελματίαι θερισταί...ἔς
ἄλλου τόπου...ἢ...ὑπῆρχον.....

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξακοπὴς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή, εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). "Ἡμεῖκοντο...μ.ε...
ἡμερομίσθιον...«μεροκάματο»...ἐπίοσι...καὶ
κατ' ἀποκοπῆν...«κουκουράδα»...ἐπιδιδόντο
εἰς χρῆμα...ἢ...ἐν φαγητῷ.....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; "Ἐφεραν...ἔ.ο.τ.
λίαν...διχαλί...καὶ...ἔ.φ.ο.τ...των...μέσων...μέ.φ.ο.
κάρι...ἢ...μαντήλα.....

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... Δ. ἐν... ἐκαδ-
 χιερῶν... ποτὶ... χωράφι... ἀλλήλῃ
 κ. ἡ τῶν... καὶ... χωράφι... ..

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ σπρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον). Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. Ἐπειρὰ... ἐγίνετο
 κατὰ... φθινόπωρον... ὁ... ἐξήντη... ἔργον
 μὲ... δρέπανον... ἔργον... πρὸς... ἔργον... ἔργον
 μέγα... καὶ... καὶ κυρίως... πρὸς... ἔργον
 τῶν... μὲ... καὶ... καὶ... ἔργον... ἔργον
 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανός καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.). ... Ματῶς...

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ἡ κἀ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ...
 νίου παραλλήλου... ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ...
 λήλῳ... ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ...
 το μὲν γὰρ καὶ ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ...

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

... τὰ δέματα μετὰ... 3-5 ἡμέρας ἀπὸ τοῦ
 δερσιμοῦ συνεκέντρωνόντο εἰς τὸ... α...
 ... λώνι...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινος τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; ἢ παρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; ...

... ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ...
 ... τὰ δέματα μετὰ... ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι;

... ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ...
 ... τὰ δέματα μετὰ... ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ...

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ...

... τὰ δέματα μετὰ... ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ... ἡ δὲ αὐτὴ...
 ... λώνι...

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .. Τ.ο. . .

.. ἀλὼνι.. ἀνήκει.. εἰς.. μίαν.. οἰκογένειαν.. Ἀδύναται
ἄλλως γὰρ.. τὸ χρῆσις ποιεῖται.. καὶ ἄλλα μετὰ
τον ἰδιοκτήτην.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

.. ἀπὸ.. ἰσχυρίου.. καὶ.. λήγει.. ἀναρξάντων

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .. Σ. κ. κ. ἡ δὲ.. χωμα-
τάλωνο, ἐπανέω.. πετράλωνο, με ὀρθὰς πλάκας

περιφερειῶν, ὅπως.. ἀναρξάντων..

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) .. Π.ρ.ο. τῶ.. χρεώσεως.. ἐκαθαρίζετο

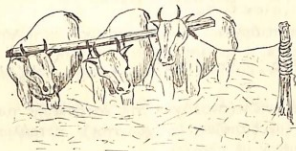
καὶ.. ἐπαλείφετο.. με.. πηλόν.. ἢ.. ἀπὸ.. ὡς..
πῶς.. ἐκαθαρίζετο.. καὶ.. ἀπὸ.. χρεώσεως..

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Ἀπὸ.. Τετάρτη.. Παρασκευή..

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. Οἱ κα-

θετός εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ στῦλος, ἐν ᾧ μαζεύεται

καταπατήσας. Περιῶν αὐτοῦ περιφέρονται. ζῶα, βοῶν

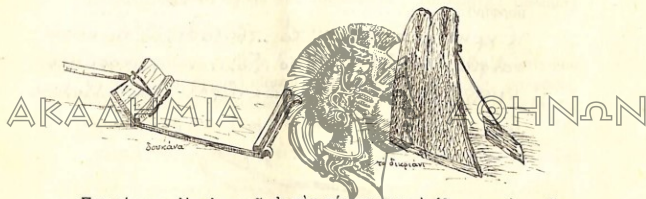
ἢ ἵπποι, δύο ἢ περισσότεροι, οἱ βοῶν διὰ ζυγοῦ, οἱ ἵπποι

μὲ χαλκῆρας ἢ ἀνέμ. εἰς τὴν διέμενοι μεταξὺ τῶν ἑ-
σχοινίων

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμὸν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). Οἱ βόειοι ζῶνται
ἐν τῷ χ. ζυγῶν. Οἱ ἰπποὶ μὲ χαμόσυτα ἢ καὶ ἄνω.
Μὲ τὸν κάβαρον ἐκ τῶν. ὁρατοὶ αὐτοὶ βόειοι μὲ σχοι-
τιον. προσδεδεμένον. πρὸς τὰ κέρατα τοῦ. Οἱ ἰπποὶ συνδέονται
μὲ σχοιτίον. μετὰ τὴν ζωὴν εἶναι. ἐλεύθεροι. Πάντοτε ὀδύσονται ἀπὸ
ἀνδρῶν τοῦ.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
χανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδῶν
σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχῶν
διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔαν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκίανα, δικριάνι,
βωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρωμηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲ ἁλωνι-
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυσμένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχῶν τούτων; Ἐχρησιμοποιοῦτο το

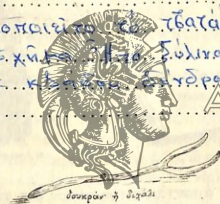
κ. τ. του χ. τ. μόνον ἢ διαφόρων; ἢ το. κανὶς. παχὺς. ἢ λεπτός.
ἢ πρὸς τὴν γῆν. ἐμφανεία. ἢ φέρει. λίθους. ἢ μετὰ λίθους.
Ἐχρησιμοποιοῦτο. διὰ τὰ ἁλωνιστικά. κ. τ. τῶν
δημητριακῶν. ἢ τῶν ὀσπρίων.

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

ἡ ἀρχὴν ἀπὸ 9-10 π.μ. καὶ διακοπὴν
τῶν 3,30-4 π.μ.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

ἡ χρῆσις ποιεῖται ἐν τῷ διχάλι, ὡς κατω-
τέρω. ἡ χρῆσις τοῦ ξύλου κατὰσκευα-
σμένη ἐκ κλάδου δρυὸς καταλλήλου.

δουκράνι ἢ διχάλι

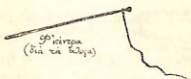
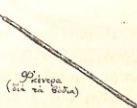
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
τους στάχυν ;

Ναί.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' ἐκέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). ἡ χρῆσις :

ποιοῦτο ὑπὸ τοῦ βουκέντρα, ὡς ἐπαμύκνους, ράβδου μήκους
1,50-2 π. φέρουσα ἐν τῷ ἄκρῳ βύλον, διαφύττει
2-3 ἑκατοστῶν.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. Ἐ.λ.ε.χ.ι.τ.ε. ρ.ι. δ.ι.α.
ἡλωνιζ.ε.ν.τ.ε. 2...3 ρ.ι.δ.ι.α. αὐτ. ἡμέρα...

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

... πλάκα ...

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικὰ τοῦ ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικὰ ἀλωνιστὰς (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστὰς καὶ ἀγωνιστὰς), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ αἰγὰ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν ...

... διο. ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικὰ τοῦ ζῶα ...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

... ὄχι ...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

...

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ ὠροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ὁμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

.....
.....
.....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; ... ἔτραγουδοῦντο.

οἱ λέα. ἔλεχέτω. πεφίεχε. φένου.

.....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) ... αὐτὸν ἐχρησίευσεν.

παιδὲν. στατε.

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... οἱ ἀλωνισμένοι. ἐστάχως.

δὲν. ἔφερον. ἰδίαν. ὄνο. τασίαν. ἔσωρεύοντο. ἐς
τὸ... λίχνιστήριον. τὸν. το. ἦτο. ὡς. τὸ. διὰ. τὸν
σταυροῦ. ἐμμελίσμινον. κατατέρω. ἔσωρεύ-
οντο. καὶ ἐς σταυρὶ.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *Ο. Ε. Φ. Σ.*

*ἔχεν... ἡ χιτῶν... ἐπὶ τῆς κεφαλῆς... ὁ ὕψος... ἐφαρμό-
ντο... ἐπ' αὐτοῦ, οὐτε... ἄλλο... καὶ... ἐδίρασαν... ἐκεί-
... ἐκεί... εἰσέρχονται...*

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

λέγεται... λιχνιστήρι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναικαί· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἁμοιβῇ ;

*ἄνδρας... ἢ γυναικαί... εἰδικὸς... ἐπ' ἁμοιβῇ... λι-
χνιστὴς... δὲ... ἐκεί... ἐκεί...*

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

*Τὰ χονδρά... τεμάχια... τῶν σταχύων... ἐλέχοντο
κότταλα... ἐὰν ἦσαν... ὀλίγα... ἐκτυπῶντο... μετὰ...
ἐκτύπον... ἐκτύπον... τῶν... ἐκτύπον... ἐκτύπον...
δεύτερον... ἀλώνισμα... ὡς... πρῶτον... ἐκτυπῶντο...*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

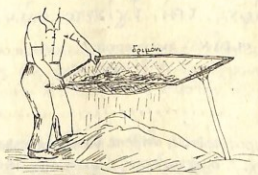
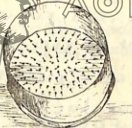
... *καὶ ὁμοίαν πρὸς τὸ κρηϊτὸ τρόπον. Δὲν*
φέρει ἰδίαν ἀκαθάρειαν.

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; *Μέ...*
κόσκινον.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνόμενων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσμί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) ..Τὰ κόκκινα... ἦτο...

κυκλικόν. Τὸ στυδαῖον ἦτο... Σῦλινον ἢ δὲ βάειν.
 πλεῖν. ἔκ... λωφίδων. δερματίνων. Ἄλλο. ἔκ...
 διὰ τὰ δημητριακὰ καὶ ἄλλο διὰ τὰ χυδρά. ὅε-
 πρια... Ἀπαντᾷται καὶ μὲν τὴν ἀνομασίαν...
 καὶ καλῶς ἔχον... ἴσως... τοῦ... ..

- 7) Ὃταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύννησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ.

Οὐ καθαρός. καρπὸς ἐκ...
 μαρίζεται ἐν... ὅπου...
 ἐν τῇ κορυφῇ τοῦ... ἔχεται...
 ἢ ἐν τῷ χερί. ἢ μὲν τῷ λιχνιστήρι. τὸ ὁμοῖον...
 ἐν... ἐν... ἐν...
 ἔσπευτο... προσκύν. καὶ ἀεωσμός...
 ὡς... ..

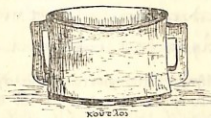
- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. Ἐξοφᾶται... ἐν... τῷ... ..

συνίδως ἀρνί... καὶ... ἐχέτο...
 Ὁχι... ..

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι; π.χ. ἡ δέκατη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Εἰς τὸ ἄλφον*

χωρητικότητα του εις οκάσας, εις κοιλά κλπ., παρασέσαστε ος και ιχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). Ἐν τῷ ἄλλῳ ἐπι-
ρύνετο ἡ δισκατι ἐν εἶδος. Ἀπαντᾷται μὲ τὴν διανομαίαν
καυδοβρίτζ. Ἐντὸς τοῦ ἐνὸς τοῦ δισκατιοῦ μὲ τὸ κενὸν
ἢ κτηνὸν. Τὸ ἐνὶ τῷ ἡτο. Σὺν τῷ ἄλλῳ. ὡς καὶ κατωτέρω
χωρητικότητος 6 οκάδων.

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημοτειακῶν (δυναμ, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

0282v

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς ἐδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηκὰς)

... Εἰς γὰρ τοὺς ἐντὸς τῆς οἰκίας ἐν ἀδικίᾳ διαμένοντες
τοὺς τοιαύτους ἢ ἐν ζυγαρίᾳ κινῶνται τὸ ἀμπάραι. Πάντως
ἐντὸς τῆς οἰκίας.

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπαιθεκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ...Τὸ ἄχυρον ἀνοσδωκεῖται
 ἐκ μπάλες ἢ χύμα ἐν τὸν ἀχυρῶνα. Οὕτω
 ἔτε ἢ ἐντὸς ἢ ἔκτος τοῦ χωρίου.....

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τρῶ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ καὶ τὰ κε-
 φαλα καὶ τὰ δέξι κει συγκεντρώνον τὰ
 στάχυα τὰ ἑσθία κει τοῦν χωριεῖς.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ;..

Πλεκτὴ ἢ σταφρὸς ἔχεται κατὰ τὸν θερισμὸν
 χωρὶς ἄλλου νὰ συγκεντρωθῶσιν αὐτὴν πρὸ τὸν σπόρον.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Ἡ πλεκτὴ εἶναι
 ὡς βραυλῖα... ὡς σταφρὸς ἢ ὡς φάρος... ὡς φάρος...
 ὡς φάρος... ὡς φάρος... ὡς φάρος... ὡς φάρος... ὡς φάρος...
 ὡς φάρος... ὡς φάρος... ὡς φάρος... ὡς φάρος... ὡς φάρος...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Παραμονὴ Κληδόνου.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Εἰς καθὲν χωριὸν τοῦ χωρίου.....

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

- ΚΑΥΣΑΛΑ -

β'. 1) Ποιοί ἀνάπτουν τήν πυράν, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; ...

Οὐ πῖος... πρὸ λαβει

2) Ποῖος ἢ ποιοί συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τήν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ; Συγκιδωσ. τὰ παι-
δια. εὐλλέχουσ. τὰς δάμνας. καὶ κλέπτουν
καὶ τὰ στεφάνια τῶν Πρωτομαγιά.

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Τὰ παιδια τῶν χωριῶν ἀπὸ ἐκαστοῦ δὲ ἐτοιμάζουν
τρεῖς κυρούς καὶ μὲν τὸν ἑνὸς δὲ βάλουν φωτιά.

Τότε ὅλα ἡ χωριανὰ ἄνθρωποι, γυναῖκες, κοπέλλαι
καὶ τὰ παιδια περὶ τὸν ἑνὸς κυροῦ καὶ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορτα, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα ...

εὖ κ. κεφάλι ἀρχι. φαν. τὰ παιδῶν μὲν μὲν τὰ
φάνειοι λήγονται ἄλλοι σου μάλιν σου πῖ-
τρα εὖ κεφάλι σου, εἶδερα ἐπὶ μέν σου
Αὐτὸ γίνεται τρεῖς φανός καὶ καθὲρ φανός πυχάνει

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Εἰδικὰ πιδύματα καὶ χαροὶ ἔχουσιν αἱ πῖ-
τὴν πυράν δὲ γίνεται πλὴν τῶν Σεφωκί-
τῶν τοῦ κεφιοῦ. Ἐν τῇ ἀνδρακίᾳ φήκου αἱ κασὶ λε

πίττα φημῶν μὲν κλυδόνερα καὶ παλὺ ἀλάττει. Εἶναι ἡ πίτ-
τα τοῦ κλυδόνου. Τρῶνται καὶ ὅταν διγύσκουσ τρέχουσ ἐπὶ
βρίσκει. Ὅποιος ὄνομα ἀκούσεν ἐκείνῃ τὴν στήμνιν δὲ εἶναι
τὸ ὄνομα τοῦ ἡλλοττος συφύρου

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

..... Καίχεται τὸ στεφάνι τῶν Πρωτομαγιάς

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... Ἰούδα

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τὸν κ' Ἐπιδεικνύτην Δημοκῆς Ἐκ-
παίδωντος Β' Περιφέρειας Μείων
Εἰς Μοσχίον

Ἡ Ὑποβολὴ Ἐρωτηματολογίου, Ἀκα-
δημίας Ἀθηνῶν κτ.

λαμβάνει τὴν τιμὴν τὴν ὑποβάλλει
ὡς συνημέρους τὸ Ἐρωτικὸν
τολῶχος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν
περὶ χωρικοῦ ἔργου καὶ κατ'
ἐξῆς πύρας ὡς καὶ περιγρα-
φῆς τῶν χωρικοῦ βίου τὸ χω-
ρικὸν ἔργον.

AKAΔHMIA

ΑΟΗΝΝ

Ο Διχτύς του Σχολείου

Samuel

Περιγραφή γεωργικοῦ βίου
ἀπὸ σπορᾶς μέχρι ἀλωγισμοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

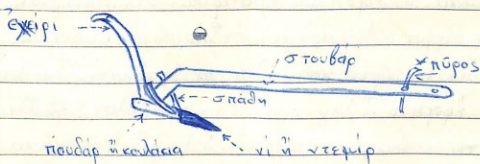

ΑΘΗΝΩΝ

Περιγραφή τοῦ γεωργικοῦ βίου ἀπὸ
τῆς προετοιμασίας διὰ τὴν σποράν τῶν διμη-
τριακῶν μέχρι τοῦ ἀλκυονίδου καὶ τῆς ἀπο-
δηκείσεως.

Ὅρχωμα: Ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου μέχρι τοῦ Φεβ-
ρουαρίου εἰνόντε δύο ὀρχώματα. Κατὰ Μάιον
ἢ καὶ Ἀύγουστον εἰνόντε τὸ πρῶτον ὀρχωμα
τὸ λεγόμενον «σηκωμα». Σκοπὸς τοῦτου
ἵνα ὁ αἰερισμὸς τοῦ χώματος ὁ ὀρχιδεύς ἀπὸς
ἀφίνετο ἀνώμαλοι. Τὰ πρωτοβρόχια εἰνόντε
τὸ δεύτερον ὀρχωμα τὸν αἰερισμὸν τοῦ λεγόμενου
καλοῦρι.

Ὁ ὀρχιστὴς μὲ τὸ ἄλκυον. Τοῦτο ἵνα ξύλι-
νον.

Τοῦτο ἐκμεταλλοποιεῖτο μέχρι τοῦ β' Παγκοσμίου πο-
λέμου. Τὸ εἰδρὸν ἄρσενον ἐκμεταλλοποιεῖτο μετὰ τὸν
πόλεμον.

Τὸ ξύλινον ἄροτρον κατασκευάζων εἰδικὸς
τεχνίτης. Τὸ ὄνιον «νι ἢ ντερμίρ» κατασκευά-

ἀφ' ἧς εἰδυροῦχος. Ἐπισκευή τοῦ ἀρότρου ἐγίνετο
ὑπὸ τοῦ χειρικοῦ δουραμένου ὑπὸ τῶν ἐρ-
χάτων, ἧτοι· πρίονι, ὕλοφας, τριβίλι (τρυσάνι)
σκεπάρι, κ.λ.π.

Εἰς τὸ ὄργημα ἐχρησιμοποιοῦντο βόδια ἢ ἐί-
λοχα. Εἰς τὴν περίπτωσην πᾶν βοδίων ἐχρησιμο-
ποιεῖτο ὁ ζυγός. Ἦτο ξύλινος καὶ ἐφευγνύετο
δύο βόδια.

Ἐάν ἐχρησιμοποιοῦτο ὁ ἄροτρος ἐν ἡ δύο μετέ-
χρηστοί, ἀλλὰ ἐξαρτήματα, τὰ λεγόμενα «χα-
μούτια». Τοῦτο ἀντικείμενον ἀπὸ τῆς λαμαρ-
χίας. Ἀὐτὴ ἦτο στεφάνη ἐπικύκλιος, ἑσωτερικῶς ἦ-
χεν βαμβάκι ἢ ἄχρον καὶ ἐξωτερικῶς ἦτο ἐνεδεδυ-
μένη με δερμα. Ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ εἶχε ξύλιναν
στερία διὰ τὰ προσδένεσθαι ἐν τῇ τραβιχῇ. Τῶν λα-
μαρχίων ἑφάρτα ὁ ἄροτρος ἐν τῶν τράχηλον. 1) Τὰ
τραβιχὰ· αὐτὰ εἶναι σχοινία ἢ λουριά καὶ κατα-
λήγουσιν 2) εἰς τὴν ζυγαρίαν· αὐτὴ ἀντικείμενον ἡ
πάτωδι. ἧτοι ἐν δύο ξύλιν, παραλλήλους τοιοῦτον
μέγαν
καὶ ἐνεδεδυ-
μεν δι' ἀγκίστρων. Τὸ ἄλετρον
προσδένεται εἰς τὴν ζυγαρίαν διὰ τοῦ σχοινίου.

Τὸ ὄργανον εἴνεται πάντοτε ἀπὸ ἑνὸς ἀνδρὸς
τὸν ἰδιοκτῆτην ἢ ἡμερομίσθιον ἐργάτην. Ἐπει-
δὴ εἴς τινος νὰ καλλιεργῶν δύο ἀπὸ κοινοῦ ὁ-
τε ἡ ἐργασία τοῦ ὁργάνου εἴνεται ἀπὸ κοινοῦ.
«τιμάρικα».

Ὁ ἀνδρὸς παρὰ τὸ ὄργανον κατεδύνει τὰ
ῥῶα μὲ σχοινίον τοῦ ὁμοῦ τοῦ ἀνδρὸς κραδῶ-
νται ἐν τὰ κέρατα τῶν βοδιῶν ἢ ἀν. ἔχον
ἄλογα διὰ χαλινῶν.

Ἐβουλεύειτο ἀπὸ τῆς «σβέντρας». Ἀπὸ ἧτο
εὐδία ράβδος μήκους 1,50 μ., ἢ το ἐν ἄ-
κρην φέρι βελόνη διὰ τὰ ῥῶα τὰ ῥῶα τὸ
ὅς ἄλλοι ἀπολύει ἐπὶ τοὺς ῥῶα λευκαί.

Ἡ λευκὴ φέρι ὑποδέχεται καὶ τοκοδεξιάται εἴτε

ἐξίσταται ἐκ τῆς σβέντρας. Ἡ λευκὴ χρησιμεύει
διὰ τὸ καθαίρειν τοῦ ὑγίου ἀπὸ τοῦ χῶμα,
τὰ ριζίδια ἢ ἄλλου τινος τοῦ ὁμοῦ ἐπικαλλᾶται
ἐπὶ τοῦ ὑγίου.

Ὅταν ἐτελείωνεν τὸ πρῶτον ὄργανον τὸ σῆκω-
μα» δὲν ἐβαρύνετο, ἀλλὰ ἔμελλεν ἀνώμαλον δι' ἀερι-
σμών.

Τὰ πρωτοβόχια ὀργάνωντο διὰ τῆς ἐπορᾶς.
Σπορά:

Μετέφερον τὸ ἐπὶ τὸν μὴ ῥῶα ἐν τὸ κτήμα.

Ἐν εὐκλείᾳ ἐποποδεύετο πατὰ μικρὰν ποσότητα ἐντὸ τοῦ «δισακίου». Τοῦτο ἦτο διπλοῦς εἰσως τρίχινος τὸν ὅποιον ἔφερεν ὁ χειρὸς ἐπὶ τοῦ ἄριου εἰς τρεῖς ὥστε τὸ εἶς σάκος νὰ κρέμεται ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ ὁ ἕτερος ἐπὶ τῆς πλάτης. Ἐς αὐτοῦ ἐλάμβανεν τὸν σπορόν καὶ διεκωλύει εἰς τὸ κτύπη πρὶν ὀρχωδῆ. Μετὰ ὀρχώμετο διὰ δύοτερον φορὰν καὶ ἐν εὐκλείᾳ ἐχωρίετο. Τὸ ὄργανον εἵνετο κατὰ τὴν περίπτωσιν (α) τοῦ ἐρωτηματολογίου ἥτοι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Κατὰ τὸ δεύτερον ὄργανον τὸν σπορόν ὁ ἀγρὸς ἐχωρίετο εἰς τμήματα μὲ ἀὐλακία τὰ λεγόμενα «εὐπορίω». Ἡ σπορία ἦτο σχήματος ὀρθογωνίου παραλληλογραμμοῦ. Αἱ αἶραι τὴ μὴ ὀρχωδῶσαι ἐκπίπτοντο διὰ σκαπάνης «τεσγί». Κατὰ τὸ ὄργανον ἡ δέξις τοῦ ὄντιον ἦτο πλαγία ἢ ὀρθία. Τὸ ἐκάρνισμα τέλος εἵνετο μὲ τὴν «ἐκάρνισαν». Αὕτη ἦτο χονδρὸν ξύλον, συνήδως τμήμα κορμοῦ δένδρου μικροῦς 1-2 μ. καὶ διαμέτρου 30-40 ἐκατοστῶν. Εἰς τὸ μέσον ἔφερεν εἰδηροῦν χαλκὸν ἀπὸ τὸν ὅποιον προεβένετο καὶ ζεύετο.

Ἐκτός τῶν θυμιατικῶν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον
ἐσπεύοντο καὶ τὰ ὄσπρια καὶ αἱ φωσφοφαὶ καὶ
ἐν τὰ ἴδια κτεύματα. Ἐν τῷ χωρίῳ δὲν ὑπάρ-
χουν ἀγροὶ ἀκαλυπταί, ἀλλὰ ἐλαστυήματα. Τὰ
θυμιατικά, ὄσπρια καὶ φωσφοφαὶ ἐσπεύοντο κα-
τὰ τὴν τῶν ἐλαστυήδων. Μετὰ τὸν θάνατον
ἀφίεντο τὸ κτεῖμα πρὸς ἀνάστασιν 2 ἔτη.

Ἐλπιύοντο διὰ φυσικῆς κόπρου. Χημικὰ λιπά-
σματα ἐχρησιμοποιοῦσαν μετὰ τὸν πόλεμον.
Τὰ θυμιατικά καὶ αἱ φωσφοφαὶ δὲν ἐκοιμι-
ζονται. Τοῦτο ἐγένετο διὰ τὸν ὅτι τὰ ὄσπρια καὶ
οὐκ ἔστιν ἀλλὰ πρὸς τὸ κτεῖμα. ~~Τὸ κτεῖμα~~
καὶ κτεύματα δὲν ἐσπεύοντο.

Θερισμός:

Ἐγένετο κατὰ τὸν Ἰούλιον. Ἐλάμβανον μέρος
ἄνδρες καὶ γυναῖκες, εἴτε συγγενεῖς εἴτε ἐργάται
ἡμερομίσθιοι, ἐντάτοι. ὑπῆρχον ἀφορία ἐργατικῶν
χαρῶν, ὥστε νὰ μὴν χρειάζωνται 23 ἄλλων μέρων.

Κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, ἀλλὰ
καὶ τὰς ὑπολοίτους ἔδενον τὴν μέσην αἱ ἄνδρες
μὲ τὸ φανάρι καὶ αἱ γυναῖκες μὲ μαρτύλας.

Τὸ φανάρι ἦτο ταυρία στρώματα 2-3 π. καὶ ὠλό-
τους 20 ἐκατοστῶν, μάλιστα. Ἐν δὲ τῇ κε-
φαλῇ ἔφερον πῆλον.

Ἐδίδριφον μὲ τὸ δρεπάνι. ἢ λεπίς τοῦ

δρεπανίου ήτο δμαλή. Θερμότης με τας χείρας
δω ήτο εν χείρει ει μη εν ταν περιπτωσιν των
ατροφικων φυτων.

Τα δημητριακά εξερίφοντο εν υψος 30-40
εκατοστών εκ του εδάφους. Οι σταχυες που ξ-
μενον με την ριζαν ελεγαντο «καλαμιά».
Οι δερισταί αωδόνταν επί του εδάφους εν θερμάν
τά δράγματα. Τα δράγματα ελεγαντο «τιστές» ή «χαρούγ».

Άλλος δεριστιώ ερχόμενος υπαίθεν συνειν-
τρωνεν αυτά εν δέματι, αποδεύωντας τα
με την κεφαλάν προς την αωήν καταδυνειν. Ος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ήσαν δα των ετών εχρησιμοποιούντο σταχυες που
γίνον διὰ των κεφαλών και βραχμένοι διὰ των
αποκτείν περιβοσείρας εν δαχυλίας. Τα δέματα
αγίνοντο διασπαρτα εντός του αχυρι 2-3 ή-
μέρας. Μετά μεταφέροντο εν τω άλωνι. Ετε-
ποδεύοντο εν σχήμα κύκλου με τας κεφαλάν
προς τα μέσα. Τοῦτο εγίνετο προς θερμότητα
ώστε εν περιπτωσιν μεγαλυτέρας παραμοιή των
να μην καταφυγνδούν αωδ αδέσποτα φυα.

Κατά το δεριστιόν εχρησιμοποιούν Ξύλον διὰ
να ωροφυλάσσεται, λεγόμινον «προφυλακτική».
Ετραχύνουν βελώνας κατά τον δεριστιόν, αλλά
αδύσταν ωρός αὐτόν περιχομένου άδματα.
Ευθυμνόντο δε διὰ χρημάτων και άνευ φαγντού.

Δὴ θυνήδιον νὰ ἀφύρουν ἀδέριστον τμή-
ματι τοῦ ἀχρῶ. Κατὰ τὸν δεξιὸν ἐ-
ξίσχον τὸν σπόρον. Ἐξίσχον δρεττεῖνος
στάχους καὶ τοὺς ἀωστὸν ὡς ἔξω. Μὲ
ψαλίδι ἀωστὸν τὰ χένιον ἔνωθεν καὶ
~~τὰ στάχον~~ ἐξίσχος νάτωθεν τοῦ στάχους.
Τὰ οὕτω κεκομμένα κεφάλια τὰ συν-
κέντρωνεν εἰς χωριστὸν μέρος καὶ τὰ ἐνο-
πλῆνις μὲ τὸν κόπτανον.

Τὸν ἴδιον τρόπον ἐχρησιμοποιοῦν καὶ διὰ
τὴν καλλίσχην τοῦ ἐνὸς καὶ ὀπίσθιων. Ταῦτα
ἐδρεττεῖτο κατὰ τὸν ἴδιον μὲ τὸ δεξιὸν.

Τὰ ἡμέτερα δὲ νὰ ἐπαράσῃ καὶ μὲ τὰ
ἴδενον. Ἐχρησιμοποιοῦν τὴν κλάσιν τ. ε. κινώ-
τιον ἐχίματος ὀρθογώνου παραβυστενωδῶς,
ξύλινον, ἀωστὸν ἐν τρυφῶν συν-
αρμολογούμενῳ εἰς τὸ κεῖται. Ἡ μία ὠλερὰ
ἦτο ἀνοικτὴ. Δι' αὐτῆς ἐτοιμαζέτον μὲτα
παραβύδας εὐρήματα, ὡς τὰ ἄκρα ἀφύρουν νὰ
ἐξέρχωνται ἐλεύθερα. Ἐτοιμαζέτον τὸν κανόν
ἴδιον ὡρῶν διὰ νὰ εἶναι μαλακὸς ἐν τῇ ὀ-
χρασίᾳ τῇ τυκτῶς καὶ νὰ μὴν τριβῆται.
Τὸν ἐπίσφιν καὶ ἴδενον τὰ ἄκρα τῇ εὐρῶ-
ν. Ἐχρηματίζονταν «μπαλαῖ», αἱ τρεῖς μὲτα-
φέροντο καὶ ἐναποθεύοντο εἰς τὸν ἀχρῶνα.

Αρχότερον ἐχρηματωσάμενος πρὸς τὸν θεὸν αὐτὸν ἡ «πρόβου»

2 Αλυσίδα:

"Ηρχίζον κατὰ Ἰουδαίαν καὶ ἔφθασεν εἰς Χρὶς-
τὸν Λόγον σου. Κατ' ἀρχὴν ἀποστολίζον τὸ ἄλωνα.
Ἐπεστάνον ἡμέραν Δευτέραν - Τρίτην καὶ
Παρασκευὴν. Τὸ ἄλωνα ἐγένετο ἕξω τοῦ χω-
ρίου. Δὲν πατεράλλετο ἰδιαιτέρως προσεοῖδια
διὰ τὸ σχῆμα καὶ στρώειν του. Ἀλλὰ εἰ-
καδάρησον ἐν θωλιωδὲς ἵππος εἰς τὸν οὐρανόν
ἐκπαραφύεσσον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ τοῦ ἁγίου.

Σημειώνω ότι συζητάω πάντα με τον Τόμας
ΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ερωτήσεων και υποθέσεων όπως αυτές τους έλ-
λουν.

χως. Τὸ ἀντικείμενο εἶναι τὸ πρῶτον τῆς φράσης καὶ δι-
λόγα. Ἐκφρασματίζει διὰ τὰ βόδια τὸν θυ-
γὸν καὶ διὰ τὰ ἄλογα τὰ χαρούμια.

Πολλοί εχρησιμοποίησαν περισσότερο την
δύο άλυσες. Ταύτα ήταν δεύτερα με χει-
νίον και περιελάμβανε ως επί πέντε και
επένδυση, δραματική του «ταχυπαιχτού».

Εἰς τὴν κατεργασίαν τῶν βοδινῶν ἐχρησιμο-
ποιοῦν ὡς βοηθητικὸν ὄργανον διὰ τὴν κομὴν
τῶν σταχθῶν λεγόμενον « ντουχέρι ». Τοῦ-
το ἀποστέλλεται ἀπὸ Σουλὴν πλάτος μισοῦ τε-
τραγωνικοῦ μέτρου καὶ πάχους 10 ἐκατοστῶν.

Ἐν τῇ πρὸς τὴν γῆν σταφάναν ἔφενεν ἐναρ-
κωμένους αἰχμηροὺς λίδους ἢ σιδυρᾶς λε-
πίδας, Ἐν τῇ περιπατεῖν τῶν ἀλόγων δὲ ἔ-
χρησιμοποιεῖτο τοῦτο, δίδει τὴν ἰδίαν ἐργασίαν
ἔναρκα αἱ σιδαι τῶν ἀλόγων Διὰ τὰ αὐτὰ-
ρη τὸ βάρος τοῦ «ντουγκιού» ἢ ὁ ἀλωρι-
στὴς εὐοῖτα ζω' αὐτοῦ. "Ἐτερον βαρυτεκνόν
ὄργανον ἦτο τὸ «τατάλιε», Σύλινον.

Μὲ αὐτὸ ἀναμάτταν τοὺς ἀλωριζομένους
στάχους. Μετὰ τὸ πέραν τοῦ ἀλωριζομένου συν-
αυτῶν τῶν αἰχμηρῶν τοὺς τριμήνους στά-
χους καὶ σιγῶντες ἔφενεν δὲ ἔχον κοπή.
Αὐτοὺς εἶν ἦσαν αὐτοὶ τοὺς ἀλωριζομένους διὰ
δυστέραν φορὰν, εἰς ἡδὲ λίθοι στυπώσαντο
μὲ Σύλινον ἐκλυρὸν τὸ λεγόμενον «μάρνιαν»
Ἐν τῇ στροφῇ τοῦ ἀλωριζομένου ἐδίδον ἐχῆ-
μα σταφάνης καὶ ἐπέπλεον εἰς τὴν κορυφῇ
τοῦ τοῦ διχάλι «τατάλιε».

Λιχνισμοί:

Ἐλῖχρα εἶτε ἄνδρας εἶτε γυναῖκα. Εἰδικὸς
λιχνιστὴς δὲ ἐχρησιμοποιεῖτο. Ὁ λιχνιστὴς
ἐταπεινῶντο πρὸ τοῦ βωροῦ. Ἐπεντῶντο δὲ ἐχῆ-
ριον, ὡς ὅριον μεταξὺ τοῦ καρποῦ καὶ τοῦ ἀ-
χύρου. Μὲ τὸ λιχνιστήριον, ὄργανον Σύλινον

μή τρία ἢ τέσσαρα δόσια τινάξει ὑψηλά

τὸ ἀλυσισμένο εἶταρι ἢ ἄλλο τι

Τὰ χονδρά τεμάχια τῶν εἰσίωνων καὶ δὲν
ἔχουν ἀνοχωρισθῇ τοῦ καρποῦ τὰ λεγόμενα
«κότσαλα» ἐκτυπῶντο μὲ τὸν κόπανον

Ἡ διαβολὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ
ωσαρμείναντα κότσαλα ἢ ἄλλα ξένα σώματα
ἐγένετο μὲ ἐιδικὸν κόσκινον «κοσκίνα». Τὸ
εὐδοκῶν τούτου ἦτο ξύλινον ἢ δὲ βάζα διευ-
μητὴ εἴτε πλεκτηὶ ἐκ εὐκαρυππίων λυγρῶν εἴτε
δυσματίνῃ. Ἐπὶ τοῦ εὐρέος τοῦ καθαροῦ
εἴτου «λαμνᾶν» ἐκτείνοντο τὸ λυχνιστήρι
καὶ διὰ τῆς χειρὸς ἐχάραντο σταυρὸν.

Ὁ λυχνιστὴς ἐπροσκύνα καὶ ἠνωῶντο τὸν
σταυρὸν.

Ἐν τῷ ἀλῶνι κατεβάλλετο τότε ἡ δικαίτη
ἐν εἶδος, παλουμένη «οὐλοσύρις» ἢ μέτρων
τοῦ καθαροῦ καρποῦ ἐγένετο εἴτε τριώντεν κέν
εἴτε μὲ ἐιδικὸν δοχεῖον τὸ λεγόμενον «κωνίς»
χωρικῶς ἔξ ὀκιδῶν. Ἦτο ξύλινον σφῆος
μὲ χεῖρας ἐνατίρυντες καὶ μὲ ἢ ἄνδρ' διαχω-
ρίματος ἐν τῶν μέτρων. Ἄλλον μέτρον βάρου
δὲν ἐχρησιμοποιοῦσαν. Οὐδέμια δὲ ἑτέρα ἀπὸ-

δοσιν εἰς τρίτους ἐγένετο εἰς τὸ ἄλγιον.

Ὁ καρπὸς δὲ συνεχία μετεφέρτετο καὶ ἀωο-
δικεύετο εἴτε εἰς γάλλους εἴτε εἰς τὴν
«ἀμπέραν». Αὕτη ἦτο ζυλιν σκήματος
ὀρθογωνίου παραλληλεπipedου χωρητικό-
τως δύο κυβικῶν μέτρων περίπου.

Τὸ ἄχυρον ἀωοδικεύετο εἰς τὸν
ἀχυρῶνα εἴτε εἰς τὸ κτύμα εὐρίσκετο
συνδυάστερον ὅμως εἰς τὸ χωρίον, οὐδέποτε
δὲ εἰς τὸ ὑπαίδρον.

Μετὰ τὴν ἀωοδικεῖν, ὡς ἐν τοῦ καθαροῦ
καρποῦ καὶ τοῦ ἀχύρου, εἰς τὴν οἰκίαν ἡ-
γάγοντο ἐν ἀφρίῃ καὶ κατακρίθη καὶ ἐξήμα-
τιζον ὅσοι ἔλαβον μέρος εἰς τὴν διαδικασίαν
τοῦ θεριακοῦ καὶ λιχνισματος.

Σήμερον δὲν σωζόντων πλέον. Ἐπαύσαν
πρὸ μιᾶς δεκάτης. Τὰ δὲ ὑποάρχοντα ἡ-
λστρα χρησιμοποιοῦν διὰ τὸ ὀρθογώνιο
τῶν ἐλασσοκυμάτων.

Γεώργιος Ἰακώβου

Διμ/λος

Πηγεῖς - Β' Λέσβου